Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

't Flinterke

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 6 mei 2019

Samenvatting

Kinderopvangorganisatie: Kids First Kinderopvang

LRK-nummer: 267350752

Totaal aantal doelgroeppeuters: 3

Samenvatting
De inspectie heeft op 12 februari 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf 't Flinterke. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?
De pedagogisch medewerkers werken met thema's waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Mooi is dat de pedagogisch medewerkers dit doen door aan te sluiten bij het spel van de peuters. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe Friese en Nederlandse woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat peuters extra aandacht krijgen als ze iets moeilijk vinden. Dit doen zij door in te gaan op het spel van de peuters en hieraan iets toevoegen waardoor ze meer leren. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze

informatie over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij zien dat hun kind groeit door de extra aandacht die het krijgt en dat het met plezier naar 't Flinterke gaat.

Wat kan beter?
Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

De pedagogisch medewerkers stimuleren wel de ontwikkeling van de peuters en praten daar veel over, maar leggen niets vast. Daardoor is niet helder geworden of dat wat ze doen wel past bij wat de peuters nodig hebben. Niet duidelijk is aan welke concrete doelen de pedagogisch medewerkers werken en of ze voldoende inspelen op de verschillen tussen de peuters. Ook kan in de inrichting van de ruimte nog meer aandacht besteed worden aan de ontluikende geletterdheid en gecijferdheid.

De pedagogisch medewerkers houden niet goed bij hoe het met een peuter gaat en of de ontwikkeling past bij wat van de peuter verwacht mag worden. Ook de leiding van het kinderdagverblijf brengt niet in beeld of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan.

De leiding van het kinderdagverblijf maakt geen plan waarin staat wat goed gaat en wat verbeterd kan worden.

De leiding van het kinderdagverblijf informeert de gemeente te summier over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Ook informeert de leiding de ouders te weinig over de kwaliteit van het kinderdagverblijf.

Vervolg
We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	8
	Bijlage: Zienswijze	13

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op 't Flinterke.

Werkwijze
Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten
We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, locatiemanager (tevens pedagogisch medewerker/ zorgcoördinator) en enkele stagiaires. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager, die tevens houder is van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

K Kan beter
V Voldoende
G Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderingen weer per standaard op 't Flinterke.

Conclusie
We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op 't Flinterke als kan beter. We zien dat het pedagogisch-educatief handelen, de samenwerking en de kwaliteitscultuur van voldoende niveau zijn, maar de kwaliteit van het aanbod, zicht op ontwikkeling, ontwikkelingsresultaten, kwaliteitszorg en verantwoording en dialoog beter kunnen.

Context
Locatie 't Flinterke biedt peuteropvang voor kinderen van 2-4 jaar in Zwaagwesteinde. De peuters stromen als zij vier jaar zijn meestal uit naar de christelijke basisschool in de buurt.
't Flinterke is zeven jaar geleden opgericht en functioneert als een zelfstandige locatie onder het houderschap (bestuur) van Kids First Kinderopvang. De houder vervult verschillende rollen: die van de houder (bestuurder) maar ook die van leidinggevende, pedagogisch medewerker, zorgcoördinator, tutor en binnenkort ook de vve-coach. Het team bestaat uit nog een pedagogisch medewerker, stagiaires en vrijwilligers. Een oudercommissie ondersteunt 't Flinterke waar mogelijk en nodig.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD
De GGD-toezichthouder heeft op 5 maart 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Het vervolg
We vertrouwen er op dat de houder de verbeterpunten oppakt. Dit toetsen wij in een eerstvolgend onderzoek.

3 . Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op 't Flinterke.

3.1. Ontwikkelingsproces:

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod	●		
OP2 Zicht op ontwikkeling	●		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		●	
OP6 Samenwerking		●	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarderen we als kan beter.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in waardoor de peuters komen tot spelen, ontdekken en leren. Ook zijn er grote spel- en leermaterialen om het bewegen te stimuleren. Er is een jaarplanning van de thema's die aan bod komen. Bij elk thema wordt een thematafel ingericht, de inrichting aangepast en allerlei activiteiten bedacht om de woorden van de woordlijst Fries-Nederlands betekenisvol aan te leren.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is dat de pedagogisch medewerkers vastleggen aan welke concrete doelen zij werken om de brede ontwikkeling van alle peuters te stimuleren. De pedagogisch medewerkers beschikken over diverse vve-methoden maar gebruiken deze niet. De leidinggevende (tevens pedagogisch medewerker) stelt dat ieder voldoende kennis en ervaring heeft en dat vastleggen op papier niet nodig is. Bijvoorbeeld het aanbod is niet uitgewerkt in doelen voor peuters op verschillende niveaus. Daardoor kan 't Flinterke niet duidelijk maken dat het aanbod is gebaseerd op de ontwikkelingsdoelen die de peuters voorbereidt op de start in groep 1 van de basisschool. Inspelen op de verschillen tussen peuters, ook de pientere peuters, wordt niet helder. Tevens kunnen de pedagogisch medewerkers de peuters nog meer uitlokken tot spelend leren door ook schrijf-/lees- en rekenmaterialen aan te bieden tijdens het spel.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als kan beter.

De pedagogisch medewerkers brengen de ontwikkeling van de peuter in beeld door te starten met een intakeformulier en een kennismakingsbezoek thuis. Na enkele maanden wordt een taaltoets afgenomen die als signalering wordt gebruikt voor het geven van extra aandacht in de vorm van tutoring. Veel aandacht geven, dagelijks observeren, om de 8 weken notities maken over de opvallende peuters en in het team bespreken of de peuters vorderingen maken, is de wijze waarop 't Flinterke werkt aan de ontwikkeling van peuters. De ouders worden vooral bij het halen en brengen van hun kind geïnformeerd over de voortgang. Indien extra ondersteuning nodig is, wordt advies gevraagd van het consultatiebureau en het gebiedsteam.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het hanteren van een gestandaardiseerd observatie-instrument om de ontwikkeling op de vier ontwikkelingsgebieden (taal/rekenen/sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek) beter in beeld te brengen en gedurende de peuterperiode te volgen. Van belang is de observatiegegevens in een cyclisch proces te gebruiken van doelen stellen, passende educatie aanbieden, evalueren en weer de doelen bijstellen. Daarbij is het ook belangrijk om naast de informele contactmomenten vaste momenten te organiseren voor ouderoverleg. Ouders weten dan beter hoe aan de ontwikkeling (extra) wordt gewerkt en wat dit betekent voor de instroom in de basisschool.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen
De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen.
Mooi is dat de pedagogisch medewerkers veel verschillende soorten vragen stellen om doelbewust de taalontwikkeling en het uitbreiden van de woordenschat te stimuleren. De pedagogisch medewerkers kunnen meer uit het educatief handelen halen door de onderlinge interactie tussen de peuters te stimuleren. Ook kunnen de pedagogisch medewerkers nog meer hun begeleiding afstemmen op de verschillen tussen de peuters.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen bij de overdracht. De voorschool vult daarvoor het overdrachtsformulier in dat op gemeentelijke niveau is afgesproken. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een ‘warme overdracht’ van deze gegevens.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en stimuleert hen mee te doen aan de ouderactiviteit 'het heit en mem-café' en het bezoeken van de jaarlijkse informatieve ouderavonden. Ook ontvangen ouders leesboekjes om het voorlezen te stimuleren. De pedagogisch medewerkers informeren ouders voldoende over het thema, middels informatie op de website en social media. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie:

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als kan beter.

Howel de pedagogisch medewerkers zich inspannen om de peuters zo ver mogelijk in hun ontwikkeling te brengen, hebben zij geen doelen opgesteld voor de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. Daardoor kunnen zij de vorderingen van de peuters niet spiegelen aan de streefdoelen die verwacht mogen worden en weten zij niet of de peuters voldoende zijn toegerust voor de basisschool.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie:

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	●		
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog	●		

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als kan beter.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan beschreven wat ze met de voorschoolse educatie wil bereiken. Met enige regelmaat bespreken de pedagogisch medewerkers in een teamvergadering of alles naar behoren verloopt. Om de kwaliteit te bewaken houdt de leidinggevende (die tevens houder is) functioneringsgesprekken met de pedagogisch medewerkers, stagiaires en vrijwilligers. Eén van de pedagogisch medewerkers met medeleidinggevende taken houdt een functioneringsgesprek met de leidinggevende/houder. Aan het eind van de peuterperiode wordt een tevredenheidspeiling gedaan bij de ouders. Verbeterpunten die uit deze activiteiten voortkomen, worden vertaald naar scholingswensen. De GGD houdt in opdracht van de gemeente jaarlijks toezicht op het naleving van de wettelijke verplichtingen, inclusief het voldoen aan de basisvoorwaarden voorschoolse educatie.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het toepassen van een systeem van kwaliteitszorg waarmee de houder alle doelen uit het beleidsplan cyclisch evalueert en weer bijstelt. Op basis van deze evaluaties neemt de voorschool dan planmatig en doelgericht maatregelen voor verbetering. Een dergelijk systeem van planmatig werken aan het verbeteren van de kwaliteit, ontbreekt. Een ander aandachtspunt is het beleggen van verschillende rollen en verantwoordelijkheden bij één persoon. Dit kan risicovol zijn voor de kwaliteit en de voortgang van het kinderdagverblijf. Uit het beleidsplan blijkt niet hoe de houder dit heeft uitgewerkt. Ook dit kan beter.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit door elkaar

veel op te zoeken voor collegiaal overleg. Ook volgen zij jaarlijks scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als kan beter.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (in de rol van de houder) aan de gemeente over de ontwikkeling van de doelgroeppeuters. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Zij voelen zich gehoord en waarderen de kwaliteit van 't Flinterke. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. De houder kan meer werk maken van de verantwoording naar zowel de gemeente als naar de ouders. Nu is niet duidelijk welke doelen de houder wil bereiken en of die ook worden bereikt. Zowel ouders als de gemeente worden geïnformeerd over de voortgang van de individuele peuters. Naar de gemeente ontbreekt een verantwoording over de inzet van de middelen in relatie tot de resultaten voorschoolse educatie. Naar de ouders ontbreekt een totaalbeeld waaruit blijkt wat de ambities zijn en welke resultaten het kinderdagverblijf behaalt.

Bijlage: Zienswijze

Het onderwijs heeft veel last van veranderingen in het beleid en het vastleggen van werkwijzen etc. op papier. Deze werkwijze vraagt veel energie. We ervaren dit als rompslomp die veel energie wegnemen bij het primaire proces. Al onze tijd besteden we aan aandacht voor de kinderen.

Wij scholen ons via cursussen bij, richten ons op alle ontwikkelingsgebieden van het kind en sturen bij waar nodig is.

Dat is onze werkwijze geweest met betrekking tot het gevoerde VVE -beleid.

Wij werken cyclisch, zeker aan voorbereidende geletterdheid en rekenen als ook pientere peuters krijgen uitdaging op alle gebieden.

Wij zijn het dan ook niet eens met de conclusies van het rapport.

We betreuren het dat er geen ruimte is voor onze werkwijze.

Om te voldoen aan de geëiste werkwijze is inmiddels een nieuwe peuterleidster benoemd, die de taak krijgt om het VVE -beleid meer in de lijn van de inspectie uit te voeren.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060